

נספח להוראת תכנית החינוך המחייבת בהפעלת הכוח

מצב חירום – מלחמת חרבות ברזל

תאריך עדכון: 6 בדצמבר 2023

כללי

1. צה"ל במלחמה ולחינוך הצבאי תפקיד מרכזי בחיזוק רוח הלחימה, צדקת הדרך ותובנת המשימה לאור רוח צה"ל.
2. לשם יצירת שגרה חינוכית ערכית סדורה הוגדרה תכנית מחייבת התומכת את מטרות החינוך הצבאי לאור מסמכי היסוד של צה"ל:

- המשימה: טיפוח רוח הלחימה, ההכרה בצדקת הדרך והנכונות למימוש מיטבי של המשימה עד כדי חירוף הנפש.
 - האדם: טיפוח, פיתוח והעצמת האדם מתוך מחויבות לערך האדם וכבודו.
 - ממלכתיות: טיפוח הנאמנות למדינה והתודעה הממלכתית.
3. מסמך זה מבחין לעניין התכנים המחייבים בין אוכלוסיות היעד השונות כמפורט להלן:

● [חיילים – עורפיים \(מפקדות ומטה\)](#)

● [חיילים – תומכ"ל](#)

● [חיילים – לוחמים](#)

● [מפקדים](#)

4. עקרונות למענה החינוכי בתכנית החינוך במלחמה:

- העמקה בשיח פיקודי המגביר אמון ומעמיק את תובנת המשימה.
- הדגשת עיסוק בנושאים התומכים את רוח הלחימה וצדקת הדרך.
- הדגשת המחויבות לביצוע המשימה לאור המטרה.
- מענה להעצמת הלכידות וחוסן המסגרת.
- לוחמים – הרחבת העיסוק בערכים בלחימה ומוסר בלחימה.
- עורפיים – עיסוק מוגבר בצמצום התנהגות סיכונית וחיזוק תובנת המשימה בהקשר הרחב (הכרה בתרומת החייל בעשייתו הצבאית לתפקודו של צה"ל והצלחתו במלחמה).
- תומכי לחימה הפועלים במרחב הלחימה – יש לתת דגש להכנה ויצירת חוסן ערכי להתמודדות עם מצבים מסכני חיים במסגרת ביצוע המשימה.
- צמצום מעורבותם של גורמים אזרחיים בהקפדה יתירה על האתיקה של ההסברה.

4. מיקוד הפעולה החינוכית בהפעלת הכוח בחירום

בתרשים הבא מוצגת חלוקת הנושאים שבמיקוד ביחס בין אוכלוסיות המשרתים השונות. חלוקה זו מופיעה בפירוט במסגרת הטבלאות שבהמשך. תשומת ליבכם לכך שכלל המשרתים מחויבים למיקוד הכולל את "המענה הערכי הבסיסי במלחמה", לצד תוספת הנוגעת לאוכלוסיות התומכ"ל. אוכלוסיית הלוחמים תקיים את התוכן הבסיסי וכן את התכנים המחייבים את התומכ"ל לצד תכנים נוספים הנובעים מהאתגרים הערכיים בלחימה.

נושאים שבמיקוד הפעילות
החינוכית במלחמה

חיילים – עורפיים (מפקדות ומטה)

אפיון האתגרים והמיקוד הנדרש בעת הזו בהיבט הערכי

החיילים העורפיים במפקדות ובמטה מעניקים בתפקידם את המעטפת הרחבה הדרושה לתפקודן התקין של יחידות הצבא (לעיתים, כאשר מדובר ביחידות מטכ"ליות – אף של הצבא כולו), כולל היחידות הלוחמות (מבלי שנוטלים חלק פעיל במעשה הלחימה). ככלל, בכל הנוגע להגדרת משימתם – עליהם להציב את קיום המשימה לאור המטרה ולפעול לאור ערכי צה"ל. בתקופת מלחמה, בחלק מיחידות אלו יידרשו לעשייה מוגברת ובחלק מהן יסבלו מתת-פעילות בשל המיקוד בצרכי המלחמה. בהתאם, על הפעילות להתייחס לכך ולהדגיש את תובנת המשימה בהקשר הרחב ואת מקומה של היחידה ותרומתה לעשייה הצבאית בתקופה זו.

הפעלתה של אוכלוסייה זו יכולה שתיעשה באמצעות משמרות בחמ"ל ייעודי ולא בהכרח בפעילות רציפה וממושכת. במצב חירום נוצר פעמים רבות חוסר וודאות לגבי המתרחש או ביחס ליכולת לצפות פני עתיד נוכח המשימות הדרושות לביצוע. בהתאם, עשוי להיווצר קושי ביכולת התכנון או ההפעלה של פעילות חינוכית.

עם זאת, גם אם הדבר נעשה בהתראה קצרה, הרי שבשל אופי העשייה הצבאית ומקום פעולתה, שבדרך כלל נעשה במקום בטוח בשטח מדינת ישראל – יש להניח כי ניתן יהיה לרכז את היחידה לפעילות משותפת לזמן קצר מבלי שהדבר יפגע בביצוע המשימות העומדות על הפרק.

ביחידות בהן הפעילות בתקופת החירום נעשית בעצימות גבוהה יש לקחת בחשבון כי הימצאות החיילים תחת ריבוי משימות ועומס מנטלי לאורך זמן עלול להתפתח לכדי שחיקה. כמו"כ, גם החיילים העורפיים עלולים לסבול מתופעת עקת הקרב בשל מאפייני הלחימה והיחשפותם למצבי סכנה או בשל חשיפה למידע קשה, עומס פעילות וכדו'. בהתאם, יש להגביר את השיח הפיקודי להעצמת החיילים ומשמעותם בעת הזו, תוך שמירה על כשירות ערכית וחיזוק מסוגלותה של המסגרת, תחושת השייכות והלכידות. כמו כן, בשל העובדה כי החיילים פועלים במרחב האזרחי ושבים לביתם בתדירות גבוהה יותר מאשר החיילים ביחידות האחרות - יש להדגיש לעסוק באופן מוגבר בצמצומה של התנהגות סיכונית לצד הדגשת האחריות להתנהגות ממלכתית המייצגת בכבוד את צה"ל וערכיו.

תשומת ליבכם: חיילים עורפיים שהם מפעילי אמצעי לחימה התקפיים כנגד האויב או המצויים במסגרת תפקידם בממשק ישיר או אמצעי עם אוכלוסיית אויב יידרשו לתוכנית החינוך התואמת לאוכלוסיית תומכי הלחימה (בחלק הבא של מסמך זה) על מנת שיוכלו לקבל את המענה השלם המתאים לתפקידם וייעודם במלחמה.

הפעולה הנדרשת לאוכלוסייה זו בהיבט הערכי:

1. ייערך שיח פיקודי לפחות אחת לשבועיים ולמשך כחצי שעה.
2. לצד השיח פיקודי, יכולה להתקיים ביחידה כל פעילות חינוכית אחרת בנושאים שבמיקוד (כגון הרצאה, סיור וכדו') ובלבד שלא יפחת קיומו של שיח פיקודי.
3. השיח הפיקודי יתמקד בסוגיות המפורטות בטבלה להלן.
4. יש לחתור ככל הניתן לקיום הפעילות החינוכית במסגרת היחידתית המלאה. עם זאת, כאשר אין הדבר אפשרי - ביחידות הפועלות במשמרות, ניתן להעביר את הפעילות החינוכית המבוקשת בחלוקה לפי קבוצות מוגדרות מראש, בהתאם לצורך המבצעי.
5. במידה והתרחש אירוע ערכי משמעותי ביחידה הנוגע לאחת מהסוגיות שבמיקוד כמפורט להלן – יש להתייחס לכך במפורש במסגרת השיח הפיקודי אשר ייערך בסמוך לאירוע.
6. בנוסף לקיומו של השיח הפיקודי והפעילויות החינוכיות, יתקיים אחת לשבוע עדכון אקטואלי על המתרחש בגזרות הלחימה השונות תוך התייחסות לפעולות היחידה ולתמיכתה את המאמץ הלאומי או המלחמתי בעת הזו. בכדי לשמור על מהימנות המידע המועבר לחיילים והיצמדות לתכנים האקטואליים המרכזיים הרלוונטיים לפעולתם – עדכון אקטואלי כאמור ייעשה אך ורק תוך שימוש בכלי האקטואליה היומיים המתפרסמים מטעם מטה חיל החינוך.
7. על השיח הפיקודי לכלול ככל הניתן התייחסות ללוח השנה ולאירועים אקטואליים מרכזיים במסגרת המאמץ המלחמתי.
8. במסגרת הפעילויות החינוכיות המתקיימות – חובה לעשות שימוש, אחת בחודש לפחות, בכלים הייעודיים למלחמה המופצים על ידי מטה חיל החינוך (ראו "כלים מרכזיים" בטבלה שלהלן).

דגשים וכלים	מטרות משנה	נושאים שבמיקוד	מרחב
<p><u>רוח צה"ל</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - בעוז רוח: הדגשת המחויבות למימוש ערכי האחריות, המשמעת, השליחות וחי האדם, בד בבד עם ביצוע המשימה וחתימה לניצחון. - הגנת המולדת וחירות ישראל: הדגשת המלחמה על הבית והשבת הביטחון לתושבי ישראל. <p><u>תובנת משימה</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - הבנת המשרת את משימתו ותכליתה במכלול הנסיבות בהן הוא פועל. - הרחבת הידע של החיילים והבנתם את ההקשר הרחב, בהיבטים הצבאיים והמדיניים, בהם הם יוחדתם פועלים. - העמקת היכרותו של החייל את גזרת פעולתו והעצמת הכרתו הרעיונית בחשיבות משימתו, והדילמות הערכיות הכרוכות בה. - העצמת תחושת השייכות למסגרת היחידתית ופיתוח תחושת גאווה בהשתייכות החייל אליה. - הדגשת הישגים בלחימה – הישגים והצלחות צבאיות של היחידה, סמוך ככל האפשר למועדן. <p><u>לכידות וחוסן המסגרת</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - הדגשת חשיבות הלכידות לרוח הלחימה והשפעתה על התפקוד המקצועי היום יומי. - ביצוע פעולות גיבוש להגברת הרעות ביחידה וכן קיום שיח פנים יחידתי ליישוב סוגיות העוללות לפגוע בלכידות המסגרת. - הדגשת המחויבות לשמירה וטיפוח לכידות המסגרת במצבים השונים הצפויים בעת ביצוע המשימה. - הדגשת הרעות והערבות ההדדית לצמצום התנהגות סיכונית וכן זיהוי סימני מצוקה ודיווח למפקדים למעורבות וטיפול. <p><u>משמעת צבאית</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - הדגשת חשיבות ההקפדה על המשמעת הצבאית וקיום הפקודות כמרכיב של עשייה צבאית מקצועית. <p><u>כלים מרכזיים</u>: "עדכון יומי" (אקטואליה), "עוצמת הרוח וגבורת המעשה", "רוח קרבי", "ועכשיו תורנו", "כאן ועכשיו עד לניצחון", "קולות מלחמה", "פרשת שבוע".</p>	<p>באופן כללי יש לתת דגש למטרות החינוך הצבאי שלהלן:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● לחזק את הכרת החייל בצדקת הדרך של צה"ל ושל משימתו בפרט. ● לטפח את רוח הלחימה לדבקות במשימה והחתימה לניצחון. ● לחזק את החוסן האישי והיחידתי. ● לטפח את מחויבות החייל לעמידה במשימה ולהפעיל שיקול דעת ערכי. ● להעמיק את האמון של החייל במפקדיו ובמערכת הצבאית. ● לטפח את כישוריו ויכולותיו של החייל, ולעודדו לשיפור מתמיד וללמידה. ● להעצים את הרעות והערבות ההדדית בין החיילים ביחידה. ● לשמור על חיי אדם בשגרה ובחירום ולצמצם התנהגות סיכונית. 	<p>- רוח צה"ל</p> <p>- לכידות וחוסן המסגרת</p> <p>- תובנת משימה</p> <p>- משמעת צבאית</p>	<p>ערכים ורוח לחימה</p>
<p><u>חובת ביצוע המשימה</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - שליחות בשם המדינה: הדגשת החייל כנציג של המדינה בכל פעולותיו הפועל לאור המטרות שהוגדרו על ידי הדרג המדיני. - חובת הציות וגבולותיה: הפעולה החינוכית תדגיש את חובת החייל לפעול בממלכתיות ולצייט לצה"ל ולפקודותיו, לצד חובתו לפעול בביקורתיות נוכח פעולות החורגות מערכי צה"ל וייעודו, והאיסור למלא פקודות בלתי-חוקיות בעליל. <p><u>ממלכתיות צבאית</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - הדגשת ההתלכדות למען משימה משותפת והתעלות מעל האינטרס האישי או עמדות שאינן עולות בקנה אחד עם רוח צה"ל. - שיח ממלכתי – החינוך הצבאי מקדש את הממלכתיות ואינו עוסק בנושאים שאינם בהסכמה לאומית רחבה ופוגעים בעוצמה ובזהות של צה"ל. אין מקום לעסוק בשעשע בחברה הישראלית עם חיילים בחובה ויש להימנע בעיסוק בתכנים מעוררי מחלוקת. - ממלכתיות במרחב האזרחי וברשתות החברתיות: הדגשה כי החייל מייצג את המדינה והצבא במרחב האזרחי ובהתאם עליו לשמש דוגמא ולפעול באחריות. - המחשת "תרחישים ותגובות" לפעולות שאינן הולמות התנהלות ממלכתית והדגשת הראוי והמצופה מהחיילים. 	<p>באופן כללי יש לתת דגש למטרות החינוך הצבאי שלהלן:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● לחזק את המחויבות לקיומה ולביטחונה של מדינת ישראל, ביתו הלאומי של העם היהודי. ● לחזק את אמון החייל במפקדיו ובהנחיות הדרג המדיני לצה"ל. ● להעצים את ביטחון החייל כי מפקדיו בפרט והמערכת הצבאית בכלל, מייחסים חשיבות לחייו, לכבודו ולשלומו. ● לכבד את החייל ולאפשר לו לקיים את אמונותיו, ערכיו ואורחות חייו, ככל שאלו לא פוגעים בערכי הצבא והעמידה במשימה. ● להגביר את מחויבות החייל לביצוע המשימות המוטלות עליו ועל יחידתו לפי ייעוד צה"ל וערכיו. 	<p>- חובת ביצוע המשימה</p> <p>- ממלכתיות צבאית</p> <p>- צבא עם</p>	<p>צבא עם ממלכתי</p>

<p align="center"><u>צבא העם</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - הדגשת הגיוס הנרחב מכלל גווני האוכלוסייה של המשרתים במלחמה, תוך הדגשת התוצאות החיוביות שיש בכך (שוונות כמכפיל כוח). - הדגשת הלגיטימציה והתמיכה הציבורית לה זוכה צה"ל מהציבור הישראלי בעת הזו, מכוח היותו צבא העם. - כבוד האדם: הפעולה החינוכית תיעשה מתוך כבוד לתרבויות המשרתים ולשוונות ביניהם. מפקדי צה"ל וחייליו יוקיעו כל התנהגות לא מכבדת על רקע מוצאם, דתם, עדתם ומגדרם של המשרתים. 			
<ul style="list-style-type: none"> - המלכד והמאחד: ככלל, העיסוק בתכני המורשת היהודית-ישראלית תדגיש את המלכד והמאחד והסיפור המשותף. - חוליה בשרשרת הדורות: הדגשת השירות בצה"ל כביטוי להיות המשרת חלק משרשרת הדורות ומקומו של השירות הצבאי כהגשמה ציונית. - זיקה למולדת: הדגשת זיקת עם ישראל לארץ ישראל כאבן יסוד בציונות ובאמונה בצדקת הדרך של צה"ל. עם זאת, אין להיכנס לדיונים הקשורים בויכוח הפוליטי על גבולות הארץ ויש לתת מקום גם לזיקות לארץ ישראל של בני דתות ועדות לא יהודיות. - זהירות מהשפעה מכוונת על הזהות הפרטית של המשרת: כל חייל יכול כמובן לקיים את הבריור הזה ולבטא את זהותו באופן בו יראה לנכון, יש להימנע מהטיה או השפעה על תפיסות ואמונות באופן ישיר ומכוון. - יחס לבני דתות ועדות מיעוטים: יש לשמור על כבוד האדם של כלל המשרתים במגוון אמונותיהם, ואין ליצור אווירת התנשאות או זלזול באמונות הזולת. - <u>כלים מרכזיים</u>: "עדכון יומי" (אקטואליה), "ועכשיו תורנו", "פרשת שבוע", מערכי שיעור לחגים ולמועדים. 	<p>באופן כללי יש לתת דגש למטרות החינוך הצבאי שלהלן:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● לחזק את צדקת הדרך של צה"ל ושל משימתו בפרט. ● לחזק את גאוות החייל במשימתו וביחידתו. ● להעצים את הרעות והערבות ההדדית בין החיילים ביחידה. ● לחזק את המחויבות לקיומה וביטחונה של מדינת ישראל, ביתו הלאומי של העם היהודי. ● לטפח את הזיקה למדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית. ● לחזק את תובנת המשימה של החייל נוכח אתגרי השירות והמשימה. ● לחזק את מחויבות החייל להעדיף תמיד את טובת הכלל וביטחון המדינה על פני כל זיקה אחרת בפעולתו הצבאית. ● לכבד את החייל ולאפשר לו לקיים את אמונותיו, ערכיו ואורחות חייו, ככל שאלו לא פוגעים בערכי הצבא והעמידה במשימה. 	<ul style="list-style-type: none"> - מורשת צה"ל - ידיעת הארץ - חגי ישראל - מועדים ממלכתיים 	<p>מורשת יהודית ישראלית</p>

אפיון האתגרים והמיקוד הנדרש בעת הזו בהיבט הערכי

משרתים ומשרתות אלו נוטלים חלק משמעותי במאמץ המלחמתי באמצעות סיוע ותפעול המעטפת של החיילים הלוחמים. במצב החירום נדרשים להעמיד את עקרון המלחמה 'דבקות במשימה לאור המטרה' וערך 'דבקות במשימה וחתירה לניצחון' כעליונים עד כדי סיכון חיים תוך חירוף נפש.

במצב חירום סביר שתימצא אוכלוסייה זו בעומס תפקודי משמעותי בשל מרכזיותה בפעילות המלחמתית. עם זאת, הנמנים על אוכלוסייה זו ככלל אינם פועלים במרחב הלחימה המובהק ובד"כ אינם מצויים בחיכוך אינטנסיבי וישיר נוכח האויב. לעיתים אוכלוסייה זו פועלת מתוך שטח המדינה או שטח שבשליטת המדינה, אשר נחשב לבטוח והפעלתה יכולה שתיעשה באמצעות משמרות בחמ"ל ייעודי ולא בהכרח בפעילות רציפה וממושכת. כבר כעת יודגש כי בכל הנוגע לאלו הנדרשים לפעול במרחב הלחימה המובהק יש לתת את הדעת להכנתם מבחינה חינוכית ערכית להתמודדות עם מצבים מסכני חיים בביצוע המשימה ויצירת חוסן פנימי לתפקוד בלחימה אשר מכיוון שאינם לוחמים, לעיתים עלולים להיעדר מהכשרתם הבסיסית.

במצב לחימה, נוצר פעמים רבות חוסר וודאות לגבי המתרחש או ביכולת לצפות פני עתיד נוכח המשימות הדרושות לביצוע. לעיתים נדרשים המשרתים ביחידות אלו לעבור תוך זמן קצר בין מצבים שונים, כגון ממצב של 'דריכות מבצעית' למצב של 'פעולה מבצעית'. בהתאם, נוצר קושי ביכולת התכנון או ביצירתה של שגרה חינוכית. עם זאת, גם כאשר ישנה 'דריכות מבצעית' גבוהה, בחלק מהיחידות נוצרים למעשה משכי זמן ארוכים בהם מצויים החיילים בחוסר מעש, ובפרט כאשר ההגדרה הכללית של פעילות היחידה הינה במצב כוננות בלבד, כמו גם במצב לחימה חלק מחיילי היחידה אינם מופעלים בכל רגע נתון בשל חלוקה למשמרות וכד'. בנוסף, דווקא בתקופה של מצב לחימה בו הפעילות בעצימות גבוהה, מצויים החיילים בעומס מנטלי וריבוי משימות אשר לאורך זמן עלול להתפתח לכדי שחיקה מבצעית. בהתאם, נדרש להגביר את השיח הפיקודי בדגש על חיזוק תובנת המשימה, שמירה על כשירות ערכית וכן העלאת המורל ורוח הלחימה אשר יתמכו את העמידה במשימה. לתחושת השייכות וללכידות מקום מרכזי בתפקוד המסגרת, התמודדות החיילים עם קושי ושינוי משימות והיכולת לפעול לאורך זמן לאור משימה משותפת. חיוני לפעול לטיפוחן בעת הזו.

הפעולה הנדרשת לאוכלוסייה זו בהיבט הערכי:

1. ייערך שיח פיקודי לפחות אחת לשבועיים ולמשך כחצי שעה.
2. לצד השיח פיקודי, יכולה להתקיים ביחידה כל פעילות חינוכית אחרת בנושאים שבמיקוד (כגון הרצאה, סיור וכדו') ובלבד שלא יפחת קיומו של שיח פיקודי.
3. השיח הפיקודי יתמקד בסוגיות המפורטות בטבלה להלן.
4. ביחידות הפועלות במשמרות, ניתן להעביר את הפעילות החינוכית המבוקשת בחלוקה לפי קבוצות מוגדרות מראש, בהתאם לצורך המבצעי.
5. במידה והתרחש אירוע ערכי משמעותי ביחידה הנוגע לאחת מהסוגיות שבמיקוד כמפורט להלן – יש להתייחס לכך במפורש במסגרת השיח הפיקודי אשר ייערך סמוך לאירוע.
6. בנוסף לקיומו של השיח הפיקודי והפעילויות החינוכיות, יתקיים אחת לשבוע עדכון אקטואלי תוך שימוש בכלי האקטואליה היומיים המתפרסמים מטעם מטה חיל החינוך.
7. על השיח הפיקודי לכלול התייחסות ללוח השנה ולאירועים אקטואליים מרכזיים במסגרת המאמץ המלחמתי.
8. במסגרת הפעילויות החינוכיות המתקיימות – חובה לעשות שימוש, אחת בחודש לפחות, בכלים הייעודיים למלחמה המתפרסמים על ידי מטה חיל החינוך (ראו "כלים מרכזיים" בטבלה שלהלן).

דגשים וכלים	מטרות משנה	נושאים שבמיקוד	מרחב
<p>רוח צה"ל ורוח לחימה</p> <ul style="list-style-type: none"> - בעוז רוח: הדגשת המחויבות למימוש ערכי האחריות, המשמעת, השליחות וחיי האדם, בד בבד עם ביצוע המשימה וחתימה לניצחון. - הדגשת היישום של ערכי רוח צה"ל בעת מלחמה כחלק ממימוש ערך השליחות של חיילי צה"ל, וכמרכיב חיוני לעמידה במשימתם. - הגנת המולדת וחירות ישראל: הדגשת המלחמה על הבית והשבת הביטחון לתושבי ישראל. <p>לכידות וחוסן המסגרת</p> <ul style="list-style-type: none"> - הדגשת חשיבות הלכידות לרוח הלחימה והשפעתה על התפקוד בקרב בכלל ובעת עקת הקרב בפרט. - ביצוע פעולות גיבוש להגברת הרעות ביחידה וכן קיום שיח פנים יחידתי ליישוב סוגיות העלויות לפגוע בלכידות המסגרת. - הדגשת המחויבות לשמירה וטיפוח לכידות המסגרת במצבים השונים הצפויים בעת ביצוע המשימה. <p>כשירות ערכית</p> <ul style="list-style-type: none"> - תרגול והכשרה להפעלת שיקול דעת ערכי בהלימה לרוח צה"ל נוכח האתגרים השונים בלחימה ובפעילות המבצעית לאור המשימות הייעודיות במרחב הלחימה. בדגש תרחישים ותגובות להתמודדות והיערכות עם דילמות ערכיות בלחימה לאור משימת החיילים. - לפועלים במרחב הלחימה המובהק: תרגול והכנה ערכית להתמודדות עם ביצוע המשימה במצבים מסכני חיים. <p>תובנת משימה</p> <ul style="list-style-type: none"> - הבנת המשרת את משימתו ותכליתה במכלול הנסיבות בהן הוא פועל. - הרחבת הידע של החיילים והבנתם את ההקשר הרחב, בהיבטים הצבאיים והמדיניים, בהם הם ויחידתם פועלים. - העמקת היכרותו של החייל את גזרת פעולתו והעצמת הכרתו הרעיונית בחשיבות משימתו, והדילמות הערכיות הכרוכות בה. - העצמת תחושת השייכות למסגרת היחידתית ופיתוח תחושת גאווה בהשתייכות החייל אליה. - הדגשת הישגים בלחימה – הישגים והצלחות צבאיות של היחידה, סמוך ככל האפשר למועדן. <p>משמעת מבצעית</p> <ul style="list-style-type: none"> - הדגשת חשיבותה של משמעת מבצעית והקפדה על קיום הפקודות כמרכיב של מקצועיות הלחימה ושמירה על חיי אדם. <p>כלים מרכזיים: "עדכון יומי" (אקטואליה), "עוצמת הרוח וגבורת המעשה", "רוח קרב", "ועכשיו תורנו", "כאן ועכשיו עד לניצחון", "קולות מלחמה", "פרשת שבוע", "הרצאות יחידת ההסברה בחירום.</p>	<p>באופן כללי יש לתת דגש למטרות החינוך הצבאי שלהלן:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● לחזק את הכרת החייל בצדקת הדרך של צה"ל ושל משימתו בפרט. ● לטפח את רוח הלחימה לדבקות במשימה והחתימה לניצחון. ● לחזק את החוסן האישי והיחידתי. <p>בלחימה:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● להעמיק את האמון של החייל במפקדיו ובמערכת הצבאית. ● לטפח נורמות התנהגות ערכיות בפעולת היחידה הצבאית ● להעצים את אמון החייל בערך עצמו וביכולותיו האישיות והמקצועיות. <p>בכוננות:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● לטפח את נכונות החייל ומוכנותו לצאת לקרב ואף לסכן את חייו. ● לטפח את מחויבות החייל לעמידה במשימה ולהפעיל שיקול דעת ערכי. ● לטפח את כישוריו ויכולותיו של החייל, ולעודדו לשיפור מתמיד וללמידה. ● להעצים את הרעות והערבות ההדדית בין החיילים ביחידה. 	<p>רוח - לחימה</p> <p>רוח צה"ל</p> <p>לכידות וחוסן המסגרת</p> <p>מורשת קרב</p> <p>כשירות ערכית</p> <p>תובנת משימה</p> <p>משמעת מבצעית</p>	<p>ערכים ורוח לחימה</p>
<p>חובת ביצוע המשימה</p> <ul style="list-style-type: none"> - שליחות בשם המדינה: הדגשת החייל כנציג של המדינה בכל פעולותיו הפועל לאור המטרות שהוגדרו על ידי הדרג המדיני. - חובת הציות וגבולותיה: הפעולה החינוכית תדגיש את חובת החייל לפעול בממלכתיות ולציית לצה"ל ולפקודותיו, לצד חובתו לפעול בביקורתיות נוכח פעולות החורגות מערכי צה"ל וייעודו, והאיסור למלא פקודות בלתי-חוקיות בעליל. <p>ממלכתיות צבאית</p> <ul style="list-style-type: none"> - המחשת "תרחישים ותגובות" לפעולות שאינן הולמות התנהלות ממלכתית והדגשת הרף המצופה בכך מצד המפקד. - הדגשת ההתלכדות למען משימה משותפת והתעלות מעל האינטרס האישי או עמדות שאינן עולות בקנה אחד עם רוח צה"ל. - שיח ממלכתי – החינוך הצבאי מקדש את הממלכתיות ואינו עוסק בנושאים שאינם בהסכמה לאומית רחבה ופוגעים בעוצמה ובזהות של צה"ל. אין מקום לעסוק בשסעים בחברה הישראלית עם חיילים בחובה ויש להימנע בעיסוק בתכנים מעוררי מחלוקת. 	<p>באופן כללי יש לתת דגש למטרות החינוך הצבאי שלהלן:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● לחזק את המחויבות לקיומה ולביטחונה של מדינת ישראל, ביתו הלאומי של העם היהודי. ● לחזק את אמון החייל במפקדיו ובהנחיות הדרג המדיני לצה"ל. ● להעצים את ביטחון החייל כי מפקדיו בפרט והמערכת הצבאית בכלל, מייחסים חשיבות לחייו, לכבודו ולשלומו. ● לכבד את החייל ולאפשר לו לקיים את אמונותיו, ערכיו ואורחות חייו, ככל שאלו לא 	<p>חובת ביצוע המשימה</p> <p>ממלכתיות צבאית</p> <p>צבא עם</p>	<p>צבא עם ממלכתי</p>

<p style="text-align: center;"><u>צבא העם</u></p> <p>- הדגשת הגיוס הנרחב מכלל גווני האוכלוסייה של המשרתים במלחמה, תוך הדגשת התוצאות החיוביות שיש בכך (שונות כמכפיל כוח).</p> <p>- הדגשת הלגיטימציה והתמיכה הציבורית לה זוכה צה"ל מהציבור הישראלי בעת הזו, מכוח היותו צבא העם.</p> <p>- כבוד האדם: הפעולה החינוכית תיעשה מתוך כבוד לתרבויות המשרתים ולשונות ביניהם. מפקדי צה"ל וחייליו יוקיעו כל התנהגות לא מכבדת על רקע מוצאם, דתם, עדתם ומגדרם של המשרתים.</p>	<p>פוגעים בערכי הצבא והעמידה במשימה.</p> <p>בלחימה:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● לחזק את הכרת המשרתים בעליונות החוק ובכפיפות צה"ל לשלטון המדיני הנבחר. ● להעמיק את אחריות החייל לשימוש בכוח ובסמכות הנתונים לו אך ורק לשם ביצוע המשימות המוטלת עליו. <p>בכוננות:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● להגביר את מחויבות החייל לביצוע המשימות המוטלות עליו ועל יחידתו לפי ייעוד צה"ל וערכיו. 		
<p>- המלכד והמאחד: ככלל, העיסוק בתכני המורשת היהודית-ישראלית תדגיש את המלכד והמאחד והסיפור המשותף.</p> <p>- חוליה בשרשרת הדורות: הדגשת השירות בצה"ל כביטוי להיות המשרת חלק משרשרת הדורות ומקומו של השירות הצבאי כהגשמה ציונית.</p> <p>- זיקה למולדת: הדגשת זיקת עם ישראל לארץ ישראל כאבן יסוד בציונות ובאמונה בצדקת הדרך של צה"ל. עם זאת, אין להיכנס לדיונים הקשורים בוויכוח הפוליטי על גבולות הארץ ויש לתת מקום גם לזיקות לארץ ישראל של בני דתות ועדות לא יהודיות.</p> <p>- זהירות מהשפעה מכוננת על הזהות הפרטית של המשרת: כל חייל יכול כמובן לקיים את הבירור הזה ולבטא את זהותו באופן בו יראה לנכון, יש להימנע מהטיה או השפעה על תפיסות ואמונות באופן ישיר ומכוון.</p> <p>- יחס לבני דתות ועדות מיעוטים: יש לשמור על כבוד האדם של כלל המשרתים במגוון אמונותיהם, ואין ליצור אווירת התנשאות או זלזול באמונות הזולת.</p> <p><u>כלים מרכזיים</u>: "עדכון יומי" (אקטואליה), "ועכשיו תורנו", "פרשת שבוע", יחידות הסברה גזרתיות, מערכי שיעור לחגים ולמועדים.</p>	<p>באופן כללי יש לתת דגש למטרות החינוך הצבאי שלהלן:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● צדקת הדרך של צה"ל ושל משימתו בפרט. ● לחזק את גאוות החייל במשימתו וביחידתו. ● להעצים את הרעות והערבות ההדדית בין החיילים ביחידה. ● לחזק את המחויבות לקיומה וביטחונה של מדינת ישראל, ביתו הלאומי של העם היהודי. ● לטפח את הזיקה למדינת ישראל כמדינה יהודית דמוקרטית. <p>בלחימה:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● לטפח את רוח הלחימה לדבקות במשימה והחתירה לניצחון. ● לחזק את תובנת המשימה של החייל נוכח אתגרי השירות והמשימה. <p>בכוננות:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● להגביר את מחויבות החייל לביצוע המשימות המוטלות עליו ועל יחידתו בהתאם ליעוד צה"ל וערכיו. ● לחזק את מחויבות החייל להעדיף תמיד את טובת הכלל וביטחון המדינה על פני כל זיקה אחרת בפעולתו הצבאית. 	<p>- מורשת צה"ל</p> <p>- ידיעת הארץ</p> <p>- חגי ישראל</p> <p>- מועדים ממלכתיים</p>	<p>מורשת יהודית ישראלית</p>

אפיון האתגרים והמיקוד הנדרש בעת הזו בהיבט הערכי

חיילים אלו נוטלים חלק משמעותי במעשה הלחימה על מנת לסכל את מאמצי האויב לפגוע במדינת ישראל ואזרחיה. במצב חירום נדרשים להפעיל כוח ולחתור למגע עם האויב בפעולה הצבאית. זאת בהתאם לפקודות הצבא, לחוקי המדינה, לדין הבין-לאומי שצה"ל מחויב לו ולאור ערכי צה"ל. במצב החירום נדרשים חיילים וחיילות אלו להעמיד את עקרון המלחמה 'דבקות במשימה לאור המטרה' וערך 'דבקות במשימה וחתירה לניצחון' כעליונים עד כדי סיכון חיים תוך חירוף נפש.

לאור האמור, במצב חירום נדרשת אוכלוסייה זו להתמודד עם ריבוי משימות ועומס מנטלי גדול לצד הכרעות ערכיות. יש להבחין בנוגע ליחידות אלו בין מצב לחימה לבין מצב כוננות.

במצב לחימה, במסגרת תמרון קרקעי או פעולה מבצעית, נמצא החייל פעמים רבות בחוסר וודאות לגבי הקשריה הרחבים של המשימה ויכולתו לצפות פני עתיד. כמו כן, פעולת המלחמה משפיעה על התגברותו של ערפל הקרב ומתאפיינת בקושי ביכולת התכנון או ביצירתה של שגרה חינוכית. לעומת זאת, במצב כוננות ישנה דריכות מבצעית גבוהה, אך מבחינה מעשית בחלק מהיחידות נוצרים משכי זמן ארוכים בהם מצויים החיילים חסרי מעש.

בנוסף, כאשר היחידות במצב לחימה, פעילות החיילים בתקופת החירום תהיה בדרך כלל בעצימות גבוהה באופן שיקשה על קיומה של פניות נפשית או מעשית לצורך עצירה ועריכת פעילות חינוכית. עם זאת, דווקא בתקופה זו, בה מצויים חיילים אלו בעומס מבצעי משמעותי אשר עשוי להתארך לזמן ממושך ולהתפתח לכדי שחיקה מבצעית – נדרש להגביר את השיח הפיקודי בדגש על חיזוק תובנת המשימה, שמירה על כשירות ערכית וכן חיזוק צדקת הדרך ורוח הלחימה, וכל אלו יאפשרו את העמידה במשימה. לתחושת השייכות וללכידות מקום מרכזי בתפקוד המסגרת, התמודדות החיילים עם קושי ושינוי משימות והיכולת לפעול לאורך זמן לאור משימה משותפת. חיוני לפעול לטיפוחן בעת הזו.

הפעולה הנדרשת לאוכלוסייה זו בהיבט הערכי:

1. ייערך שיח פיקודי לפחות אחת לשבועיים ולמשך כחצי שעה.
2. לצד השיח הפיקודי, יכולה להתקיים ביחידה כל פעילות חינוכית אחרת בנושאים שבמיקוד (כגון הרצאה, סיור וכדו') ובלבד שלא יפחת קיומו של שיח פיקודי.
3. השיח הפיקודי יתמקד בסוגיות המפורטות בטבלה להלן.
4. במידה והתרחש אירוע ערכי משמעותי ביחידה הנוגע לאחת מהסוגיות שבמיקוד כמפורט להלן – יש להתייחס לכך במפורש במסגרת השיח הפיקודי אשר ייערך בסמוך לאירוע.
5. **בנוסף** לקיומו של השיח הפיקודי והפעילויות החינוכיות, יתקיים אחת לשבוע עדכון אקטואלי על המתרחש בגזרת הלחימה של החיילים וכן בגזרות הנוספות תוך שימוש בכלי האקטואליה היומיים המתפרסמים מטעם מטה חיל החינוך.
6. על השיח הפיקודי לכלול ככל הניתן התייחסות ללוח השנה ולאירועים אקטואליים מרכזיים במסגרת המאמץ המלחמתי.
7. במסגרת הפעילויות החינוכיות המתקיימות – חובה לעשות שימוש, אחת בחודש לפחות, בכלים הייעודיים למלחמה המופצים על ידי מטה חיל החינוך (ראו "כלים מרכזיים" בטבלה שלהלן).

דגשים וכלים	מטרות משנה	נושאים שבמיקוד	מרחב
<p><u>רוח צה"ל ורוח לחימה</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - בעוז רוח: הדגשת המחויבות למימוש ערכי האחריות, המשמעת, השליחות וחיי האדם, בד בבד עם ביצוע המשימה והתירה לניצחון. - הדגשת היישום של ערכי רוח צה"ל בעת מלחמה כחלק ממימוש ערך השליחות של חיילי צה"ל, וכמרכיב חיוני לעמידה במשימתם. - הגנת המולדת וחירות ישראל: הדגשת המלחמה על הבית והשבת הביטחון לתושבי ישראל. <p><u>כשירות ערכית</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - תרגול והכשרה להפעלת שיקול דעת ערכי בהלימה לרוח צה"ל נוכח האתגרים השונים בלחימה ובפעילות המבצעית לאור המשימות הייעודיות בלחימה. בדגש תרחישים ותגובות להתמודדות והיערכות עם דילמות ערכיות בלחימה לאור משימת החיילים. <p><u>לכידות וחוסן המסגרת</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - הדגשת חשיבות הלכידות לרוח הלחימה והשפעתה על התפקוד בקרב בכלל ובעת עקת הקרב בפרט. - ביצוע פעולות גיבוש להגברת הרעות ביחידה וכן קיום שיח פנים יחידתי ליישוב סוגיות העלולות לפגוע בלכידות המסגרת. - הדגשת המחויבות לשמירה וטיפול לכידות המסגרת במצבים השונים הצפויים בעת ביצוע המשימה. <p><u>מוסר לחימה</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - המחויבות לשמירה על מוסר בלחימה כחלק מעמידה במשימה, שימור החוסן הערכי של החייל והשפעתו על צדקת הדרך. <p><u>תובנת משימה</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - הבנת המשרת את משימתו ותכליתה במכלול הנסיבות בהן הוא פועל. - הרחבת הידע של החיילים והבנתם את ההקשר הרחב, בהיבטים הצבאיים והמדיניים, בהם הם ויחידתם פועלים. - העמקת היכרותו של החייל את גזרת פעולתו והעצמת הכרתו הרעיונית בחשיבות משימתו, והדילמות הערכיות הכרוכות בה. - העצמת תחושת השייכות למסגרת היחידתית ופיתוח תחושת גאווה בהשתייכות החייל אליה. - הדגשת הישגים בלחימה – הישגים והצלחות צבאיות של היחידה, סמוך ככל האפשר למועדן. <p><u>משמעת מבצעית</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - הדגשת חשיבותה של משמעת מבצעית והקפדה על קיום הפקודות כמרכיב של מקצועיות הלחימה ושמירה על חיי אדם. <p><u>כלים מרכזיים</u>: "עדכון יומי" (אקטואליה), "עוצמת הרוח וגבורת המעשה", "רוח קרבי", "ועכשיו תורנו", "כאן ועכשיו עד לניצחון", "קולות מלחמה", "פרשת שבוע", הרצאות יחידת הסברה בחירום.</p>	<p>באופן כללי יש לתת דגש למטרות החינוך הצבאי שלהלן:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● לחזק את הכרת החייל בצדקת הדרך של צה"ל ושל משימתו בפרט. ● לטפח את רוח הלחימה לדבקות במשימה והחתיירה לניצחון. ● לחזק את החוסן האישי והיחידתי. <p>בלחימה:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● לחזק את מחויבות החייל לשמירה על מוסר הלחימה. ● להעמיק את האמון של החייל במפקדיו ובמערכת הצבאית. ● לטפח נורמות התנהגות ערכיות בפעולת היחידה הצבאית ● להעצים את אמון החייל בערך עצמו וביכולותיו האישיות והמקצועיות. <p>בכוננות:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● לטפח את נכונות החייל ומוכנותו לצאת לקרב ואף לסכן את חייו. ● לטפח את מחויבות החייל לעמידה במשימה ולהפעיל שיקול דעת ערכי. 	<p>- רוח לחימה</p> <p>- רוח צה"ל</p> <p>- מורשת קרב</p> <p>- כשירות ערכית</p> <p>- לכידות וחוסן המסגרת</p> <p>- מוסר לחימה</p> <p>- תובנת משימה</p> <p>- משמעת מבצעית</p>	<p>ערכים ורוח לחימה</p>
<p><u>חובת ביצוע המשימה</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - שליחות בשם המדינה: הדגשת החייל כנציג של המדינה בכל פעולותיו הפועל לאור המטרות שהוגדרו על ידי הדרג המדיני. - חובת הציות וגבולותיה: הפעולה החינוכית תדגיש את חובת החייל לפעול בממלכתיות ולציית לצה"ל ולפקודותיו, לצד חובתו לפעול בביקורתיות נוכח פעולות החורגות מערכי צה"ל וייעודו, והאיסור למלא פקודות בלתי-חוקיות בעליל. <p><u>ממלכתיות צבאית</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - המחשת "תרחישים ותגובות" לפעולות שאינן הולמות התנהלות ממלכתית והדגשת הרף המצופה בכך מצד המפקד. - הדגשת ההתלכדות למען משימה משותפת והתעלות מעל האינטרס האישי או עמדות שאינן עולות בקנה אחד עם רוח צה"ל. - שיח ממלכתי – החינוך הצבאי מקדש את הממלכתיות ואינו עוסק בנושאים שאינם בהסכמה לאומית רחבה ופוגעים בעוצמה ובזהות 	<p>באופן כללי יש לתת דגש למטרות החינוך הצבאי שלהלן:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● לחזק את המחויבות לקיומה ולביטחונה של מדינת ישראל, ביתו הלאומי של העם היהודי. ● לחזק את אמון החייל במפקדיו ובהנהיגות הדרג המדיני לצה"ל. ● להעצים את ביטחון החייל כי מפקדיו בפרט והמערכת הצבאית בכלל, מייחסים חשיבות לחייו, לכבודו ולשלומו. ● לכבד את החייל ולאפשר לו לקיים את אמונותיו, ערכיו ואורחות חייו, ככל שאלו לא 	<p>- חובת ביצוע המשימה</p> <p>- ממלכתיות צבאית</p> <p>- צבא עם</p>	<p>צבא עם ממלכתי</p>

<p>של צה"ל. אין מקום לעסוק בשעשים בחברה הישראלית עם חיילים בחובה ויש להימנע בעיסוק בתכנים מעוררי מחלוקת.</p> <p>צבא העם</p> <ul style="list-style-type: none"> - הדגשת הגיוס הנרחב מכלל גוויי האוכלוסייה של המשרתים במלחמה, תוך הדגשת התוצאות החיוביות שיש בכך (שונות כמכפיל כוח). - הדגשת הלגיטימציה והתמיכה הציבורית לה זוכה צה"ל מהציבור הישראלי בעת הזו, מכוח היותו צבא העם. - כבוד האדם: הפעולה החינוכית תיעשה מתוך כבוד לתרבויות המשרתים ולשונות בנייהם. מפקדי צה"ל וחייליו יוקיעו כל התנהגות לא מכבדת על רקע מוצאם, דתם, עדתם ומגדרם של המשרתים. 	<p>פוגעים בערכי הצבא והעמידה במשימה.</p> <p>בלחימה:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● לחזק את הכרת המשרתים בעליונות החוק ובכפיפות צה"ל לשלטון המדיני הנבחר. ● להעמיק את אחריות החייל לשימוש בכוח ובסמכות הנתונים לו אך ורק לשם ביצוע המשימות המוטלת עליו. <p>בכוננות:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● להגביר את מחויבות החייל לביצוע המשימות המוטלות עליו ועל יחידתו לפי ייעוד צה"ל וערכיו. ● לחזק את מחויבות החייל להעדיף תמיד את טובת הכלל וביטחון המדינה על פני כל זיקה אחרת בפעולתו הצבאית. 		
<ul style="list-style-type: none"> - המלכד והמאחד: ככלל, העיסוק בתכני המורשת היהודית-ישראלית תדגיש את המלכד והמאחד והסיפור המשותף. - חוליה בשרשרת הדורות: הדגשת השירות בצה"ל כביטוי להיות המשרת חלק משרשרת הדורות ומקומו של השירות הצבאי כהגשמה ציונית. - זיקה למוולדת: הדגשת זיקת עם ישראל לארץ ישראל כאבן יסוד בציונות ובאמונה בצדקת הדרך של צה"ל. עם זאת, אין להיכנס לדיונים הקשורים בויכוח הפוליטי על גבולות הארץ ויש לתת מקום גם לזיקות לארץ ישראל של בני דתות ועדות לא יהודיות. - זהירות מהשפעה מכוונת על הזהות הפרטית של המשרת: כל חייל יכול כמובן לקיים את הבירור הזה ולבטא את זהותו באופן בו יראה לנכון, יש להימנע מהטיה או השפעה על תפיסות ואמונות באופן ישיר ומכוון. - יחס לבני דתות ועדות מיעוטים: יש לשמור על כבוד האדם של כלל המשרתים במגוון אמונותיהם, ואין ליצור אווירת התנשאות או זלזול באמונות הזולת. <p>כלים מרכזיים: "עדכון יומי" (אקטואליה), "ועכשו תורנו", "פרשת שבוע", יחידות הסברה גזרתיות, מערכי שיעור לחגים ולמועדים.</p>	<p>באופן כללי יש לתת דגש למטרות החינוך הצבאי שלהלן:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● לחזק את צדקת הדרך של צה"ל ושל משימתו בפרט. ● לחזק את גאוות החייל במשימתו וביחידתו. ● להעצים את הרעות והערבות ההדדית בין החיילים ביחידה. ● לחזק את המחויבות לקיומה וביטחונה של מדינת ישראל, ביתו הלאומי של העם היהודי. ● לטפח את הזיקה למדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית. ● לכבד את החייל ולאפשר לו לקיים את אמונותיו, ערכיו ואורחות חייו, ככל שאלו לא פוגעים בערכי הצבא והעמידה במשימה. <p>בלחימה:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● לטפח את רוח הלחימה לדבקות במשימה והחתיירה לניצחון. ● לחזק את תובנת המשימה של החייל נוכח אתגרי השירות והמשימה. <p>בכוננות:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● להגביר את מחויבות החייל לביצוע המשימות המוטלות עליו ועל יחידתו בהתאם ליעוד צה"ל וערכיו. ● לחזק את מחויבות החייל להעדיף תמיד את טובת הכלל וביטחון המדינה על פני כל זיקה אחרת בפעולתו הצבאית. 	<p>- מורשת צה"ל</p> <p>- ידיעת הארץ</p> <p>- חגי ישראל</p> <p>- מועדים ממלכתיים</p>	<p>מורשת יהודית ישראלית</p>

מפקדים

1. מטרת העל לתכנית חינוך למפקדים בהפעלת הכוח היא: פיתוח מפקד ערכי וממלכתי הפועל מתוך תחושת שליחות, צדקת הדרך ואמונה באדם, מטמיע בקרב פקודיו את ערכי צה"ל, מחזק את רוח הלחימה והנכונות למימוש ייעודו של צבא ההגנה לישראל.

2. מטרת הביניים לתכנית החינוך למפקדים:

- פיתוח מפקד ערכי האחראי להטמעת רוח צה"ל, טיפוח רוח הלחימה, ההכרה בצדקת הדרך והנכונות לעמידה במשימה בקרב פקודיו במסגרתו.
- פיתוח מפקד האחראי לטיפוח ופיתוח האדם ורוחו הפועל תוך מחויבות לערך האדם וכבודו.
- פיתוח מפקד ממלכתי המחזק את הנאמנות למדינה בקרב פקודיו כמשרתים בצבא עם ממלכתי במדינה יהודית ודמוקרטית.

3. עקרונות:

1. תכנית החינוך למפקדים הינה תכנית נפרדת לאוכלוסיית הפיקוד ביחידה.
2. תכנית החינוך למפקדים תבנה באופן דיפרנציאלי בהתאם לדרגים (החלוקה תתבצע בהתאם למאפייני אוכלוסיית המפקדים ביחידה)
3. סף פעילות מחייב – קיום שיח פיקודי בנושאים שבמיקוד אחת לחודש לכל הפחות במהלכו יתייחסו המפקדים לאירועים אקטואליים על סדר היום ולסוגיות ערכיות ואתגרים פיקודיים איתם מתמודדים באותה נקודת זמן.
4. רצוי לקיים פעילויות חינוך נוספות למפקדים עפ"י דגשי מפקד היחידה ובהתאם למטרות הביניים לתכנים החינוך למפקדים המופיעים לעיל.
5. לצד השיח פיקודי, יכולה להתקיים ביחידה כל פעילות חינוכית אחרת בנושאים שבמיקוד (כגון הרצאה, סיור וכדו') ובלבד שלא יפחת קיומו של שיח פיקודי.

נושאים שבמיקוד למפקדים בהפעלת הכוח

1. האמון במפקד והדוגמא האישית: הדגשת החשיבות שבשמירה על קשר בלתי אמצעי של המפקד עם חייליו ומשמעות האמון של החיילים במפקדם, תוך הדגשת החשיבות שבהנעת החיילים לביצוע משימותיהם מכוח דוגמא אישית של המפקד ואהבת הפקוד.
2. משמעות המפקד לחיזוק תובנת המשימה בקרב החיילים: הקניית ידע (היכרות עם הגזרה, אתגרי המשימה, אירועים אקטואליים על סדר היום) והקשרים רחבים של המשימה (השלכות על האוכלוסייה, על משימות בגזרות אחרות) להגברת ההזדהות והדבקות במשימה לאור המטרה.
3. הדגשת אחריות המפקד לחיי חייליו ולצמצום התנהגות סיכונית לצד מחויבותו לאקלים מכבד והעצמת הלכידות.
4. העצמת תפקיד המפקד בשמירה על דמותו של צה"ל כצבא עם ממלכתי בדגש התנהגות ממלכתית ומשמעותה לעמידה במשימה וכן על מחויבות המשרתים והמסגרת הצה"לית לשמש מופת לחברה הישראלית.

נושאים שבמיקוד הפעילות החינוכית במלחמה

לוחמים	<p><u>מרחב "עורכים ורוח לחימה"</u> רוח לחימה מוסר לחימה</p>	<p><u>מרחב "עורכים ורוח לחימה"</u> כשירות עורכת מורשת קרב משמעות מבצעית</p>	<p><u>מרחב "עורכים ורוח לחימה"</u> לחימה" רוח צה"ל ללידות וחוסן המסוגרת</p>
	<p><u>מרחב "עורכים ורוח לחימה"</u> חובת ביצוע המשימה ממלכתיות צבאית צבא עם</p>	<p><u>מרחב "עורכים ורוח לחימה"</u> מורשת "מורשת קחידיית" ישראלית" מורשת צה"ל ידיעת האו"צ חגי ישראל</p>	<p><u>מרחב "עורכים ורוח לחימה"</u> מורשת "מורשת קחידיית" ישראלית" מורשת צה"ל ידיעת האו"צ חגי ישראל מורשת ממלכתיים</p>
	<p><u>מרחב "עורכים ורוח לחימה"</u> מורשת "עורכים ורוח לחימה"</p>	<p><u>מרחב "עורכים ורוח לחימה"</u> מורשת "עורכים ורוח לחימה"</p>	<p><u>מרחב "עורכים ורוח לחימה"</u> מורשת "עורכים ורוח לחימה"</p>

מענה ערכי לפוחות הלוחמים
(עבוד לוחמים, בנוסף לשתי
הלבנות האחרות)

מענה ערכי במרחב הלחימה
(עבוד תומכי"ל ולוחמים
בנוסף ללבנה הבסיסית)

מענה ערכי בסיסי במלחמה
(נושאים במיקוד לכלל
אוכלוסיות המשרתים)